IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KODELJEVO

Letošnji krajevni — in občinski — praznik smo Kodeljevčani počastili s kulturnim programom: 23. aprila so ga v dvorani glasbene šole izvedli sopranistka Sonja Hočevar (na sliki), tenorist Rajko Koritnik, basist Ladko Korošec in recitator Marijan Benedičič. Na klavirju ali harmoniki je soliste spremljal Milan Stante, ki je na harmoniko tudi sam zaigral venček slovenskih narodnih pesmi. Program so tvorile solistične točke in dueti iz klasike, partizanske in narodne zakladnice. Bil je na kvalitetni ravni, ki jo je bilo od vseh izvajalcev pričakovati. Škoda, da obisk ni bil takšen, kot je bilo to na Kodeljevem in ob takem praznovanju običajno. Ali je odpovedalo obveščanje?

DOLSKO

V počastitev dneva OF in krajevnega praznika v Dolskem je TVD Partizan Dolsko 25. aprila organiziral turnir v malem nogometu za pokal KS Dolsko. Sodelovale so ekipe: Vinje, Laze, Senožeti in Dolsko.

Rezultati tekem: Laze — Senožeti 0:3, Vinje — Dolsko 4:3, Senožeti — Dolsko 0:1, Laze — Vinje 0:6, Vinje — Senožeti 2:6, in Dolsko — Laze 7:2.

Končni vrstni red: 1. Senožeti, 2. Dolsko, 3. Vinje in 4. Laze.

Najboljši strelec turnirja je bil Škafar (Dolsko) z 8. goli.

PARTIZAN DOLSKO

25. MAJ — LJUBLJANA

ZAHVALA

V nedeljo, 18. aprila je v našem stanovanju — Franca Juga, Vlahovičeva ul. št. 20, začelo goreti. Stanovalci tega bloka in še nekateri drugi sosedje so brž začutili, da prihaja iz omenjenega stanovanja smrad po ožgani gumi. Vdrli so v stanovanje, ker nas ni bilo doma, rešili stanovanje in domala vse v njem tudi počistili.

Podpisani se vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri reševanju stanovanja, najlepše zahvaljujemo za njihovo prisebnost in pomoč.

Družina Jug
Vlahovičeva 20

VEVČE — ZGORNJI KAŠELJ

● Mladinska pohodna partizanska četa Jože Mazovec

MPPČ Jože Mazovec iz naše KS je krepko poprijela za delo. Na volilno problemski konferenci so se njeni člani med drugim odločili, da bodo letos organizirali več pohodov po nekdanjih partizanskih poteh in skupno z borci obujali spomine na slavne dni NOV. Pohodniki med potjo obiskujejo spomenike in grobove padlih žrtev fašizma in se jim poklonijo s kratkimi kutlurnimi programi in cvetjem.

Marca meseca so se udeležili brigadnega seminarja na Jančah. Organizirali so enodnevni pohod z Vevč v Podlipoglav, Reko, Javor, k Pečarju, na Debni vrh in do Zg. Kašlja. V Podlipoglavu jim je o ustanovitvi in delu Molniške čete pripovedoval Stane Keber-Kogo.

Istega meseca so imeli pohod na Pugled, kjer so si ogledali nekdanje taborišče II. grupe odredov in spomenik partizanom, padlim v boju 23. marca 1942 z Italijani.

Dne 3. aprila se je četa udeležila urejanja kašeljskega potoka. Pod betonskim mostom, kjer s stroji ni bilo moč poglobiti struge, so to opravile pridne mlade delovne roke (na sliki). Delo so dobro opravili. Teden dni kasneje so organizirali očiščevalno akcijo ob bregovih Ljubljanice in se s tem vključili v akcijo za čisto in zeleno Ljubljano.

Pri teh akcijah je bilo opravljenih 170 delovnih ur. Za uspehe pri delovnih akcijah, za prizadevnost in trud mladih v naši KS smo jim krajani zelo hvaležni, posebna zahvala gre tudi dobremu vodstvu.

B. I. MATIČEK

V SPOMIN

Umrl je Miro Trtnik-Ljubo

Ne moremo se sprijazniti, da te ni več med nami. Zahrbtna bolezen te je iztrgala iz naših vrst.

Rojen si bil v Zadvoru, v delavski družini. Že zelo mlad si se vključil med borce za delavsko gibanje — kot kurir in podobno. V SKOJ si bil sprejet že jeseni leta 1940. Takoj, ko je okupator zasedel bivšo Jugoslavijo, si se vključil v Osvobodilno fronto in začel zbirati orožje, sanitetni in drugi material. Vse to je bilo namenjeno prvi partizanski četi v Podmolniku, ustanovljeni julija 1941.

V septembru 1942 si na Pugledu stopil v Albinovo četo. Po kratkih vajah si bil dodeljen v Zapadnodolenjski odred, s katerim si se udeleževal težkih bojev z okupatorjem. Novembra 1942 si se vrnil na Pugled, in sicer v Tomšičev bataljon v sestavi Tomšičeve brigade, kot kurir in spremljevalec komandanta bataljona.

Ko je odšla Tomšičeva brigada na Štajersko, si ostal v Beli krajini in bil imenovan za komandirja čete Gradec v Belokranjskem vojnem področju. Tvoja naloga je bila braniti osvobojeno ozemlje.

V partizanskih enotah si se udeleževal neštetih bitk z italijanskimi in nemškimi zavojevalci in domačimi izdajalci. V teh akcijah si bil večkrat ranjen: maja 1943, januarja 1944 in zopet aprila 1944. Komaj so se ti zacelile rane, si 24. decembra 1944 odšel prek Hrvaške in Bele Cerkve v Sovjetsko zvezo, kjer si v Molotovu opravil oficirsko šolo. Vrnil si se novembra 1946 in šel v Skopje v letalski lovski polk Jakov.

Januarja 1947 si bil poslan v Niš v 124. polk šturmovikov, v katerem si bil do februarja 1948, nakar si šel v Zagreb v avionsko delavnico.

Po demobilizaciji si prišel v Ljubljano. Kot kapetan I. klase si s svojimi bogatimi izkušnjami nadaljeval delo v puškarski stroki pri organih za notranje zadeve SRS. Upokojil si se 1. septembra 1970.

V vseh letih službovanja si aktivno sodeloval v zvezi borcev, v zvezi komunistov in drugih organizacijah.

Taka je bila tvoja mladost polna gorja in bojev z okupatorjem in domačimi izdajalci. Veliko si doprinesel za osvoboditev naše domovine, za boljšo prihodnost nas vseh. Tudi s svojo krvjo si prispeval za svobodo, ki si jo tako ljubil. Za vse to si bil odlikovan z visokimi odlikovanji, med katerimi naj omenimo le Spomenico 1941.

Za tvoje osvobodilno delo se ti v imenu zveze borcev terena Polje — Slape — Studenec in drugih družbenopolitičnih organizacij terena Polje najiskreneje zahvaljujem. Tvoji družini pa v imenu nas vseh iskreno sožalje!

Slava tvojemu spominu!

FRANC BOŠTJANČIČ

Nadaljnji razvoj KS

V 6. št. Poročevalca SR Slovenije z dne 9. 3. 1982 je bilo objavljeno gradivo o nadaljnjem razvoju krajevnih skupnosti, ki ga bodo obravnavali delegati zbora občin republiške skupščine.

V zvezi s tem gradivom je tudi v naši občini stekla vsebinsko dokaj bogata razprava, ki bo služila delegatom za razpravo v omenjenem zboru. Služi pa lahko tudi vsem tistim, ki delujejo v krajevnih skupnostih, pa tudi vsem tistim, ki jim ne sme in ne more biti vseeno, kakšen bo nadaljnji razvoj družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov v KS.

UVELJAVLJANJE SAMOUPRAVNIH IN DELEGATSKIH ODNOSOV V KS

V nekaterih KS še vedno prihaja do nepovezanosti in neusklajenih razmerij med samoupravnimi organi znotraj KS. Še bolj je prisotna premajhna povezanost skupščin in svetov KS z delegati in delegacijami za skupščino družbenopolitične skupnosti ter skupščine SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje.

Pobude in zahteve krajanov so še vse preveč usmerjene k svetom KS.

Posamezni organi KS ne poznajo dovolj krajevne problematike.

Neustrezno opredeljena pristojnost samoupravnih organov KS pomeni tudi nepoznavanje in nerazumevanje vloge, ki jo ima posamezni organ; premajhna je aktivnost družbenopolitičnih organizacij.

Ker ne prihaja do tesnejšega sodelovanja med KS in OZD, tudi ne prihaja do vključevanja TOZD in drugih OZD v delo KS in obratno.

ZBORI DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV V KS

Splošni zbori delovnih ljudi in občanov se v KS niso uveljavili. Zato je potrebno krepiti druge oblike odločanja, npr. hišne svete, vaške in ulične odbore ter delne zbore po posameznih soseskah oziroma enotah. Zlasti pa morajo nekatere zadeve prihajati na dnevne rede skupščin KS.

SKUPŠČINA KS

Še vedno se dogaja, da sveti KS posegajo v pristojnost skupščin.

V skupščinah so premalo aktivni delegati iz OZD, kar pomeni, da kažejo OZD premajhen interes za probleme in razvojna vprašanja KS. OZD se pojavljajo pred organi KS predvsem takrat, ko iščejo soglasja za prostorsko razširitev.

REFERENDUM IN DRUGE OBLIKE ODLOČANJA

Razen o prostorskem preoblikovanju in uvedbi samoprispevka se referendum ne pojavlja. Ta oblika je manj prisotna zato, ker zahteva veliko priprav in finančnih sredstev.

V KS se uveljavljajo tudi druge oblike obveščanja, ki so v glavnem bolj spontane in v duhu samoupravnih oblik niso osebnega in kolektivnega odločanja.

Tudi javne razprave in problemske konference se prepočasi uveljavljajo. Enako velja za konference delegacij.

DELEGACIJE KS IN SVETI POTROŠNIKOV

Temeljne delegacije za zbor KS občinske skupščine še niso najbolje povezane s svojimi temelji (krajani in organi KS).

Veliko slabše se uveljavljajo delegacije KS za skupščine SIS, ker se odločitve v teh skupščinah vse preveč oblikujejo skladno z interesi izvajalcev. Te delegacije so bile do sedaj tudi veliko slabše zasedene, v njih je bilo vse preveč izvajalcev. V dosedanjem mandatu so bile nekatere delegacije združene, kar je tudi negativno vplivalo na aktivnost in dejansko vlogo, ki jo imajo.

Problem so tudi preobširna in prestrokovna gradiva. Le-ta so v nekaterih primerih pripravljena po istem vzorcu, delegati pa želijo, da bi bila bolj specifična in konkretna za posamezna okolja.

Premalo pozornosti je v gradivu posvečeno delegacijam SIS materialne proizvodnje.

Sveti potrošnikov se uveljavljajo počasi in nimajo prve pomoči in veljave. Preveč se uveljavljajo kot forumska oblika delovanja, manj pa kot samoupravna oblika uveljavljanja potreb krajanov.

PROCES PREOBLIKOVANJA KS

Povečanje števila KS pomeni poleg pozitivnih premikov tudi negativne posledice, kot npr. povečanje števila zaposlenih, zagotovitev novih prostorov, večji pritisk na proračunska sredstva itd.

Premalo je sredstev za funkcionalno dejavnost ob dejstvu, da KS opravlja čedalje več nalog. Do sedaj ti problemi niso bili toliko aktualni, ker je del sredstev izhajal iz glavarine, ki je pa ni več.

Vso pozornost je potrebno posvetiti nadaljnjemu združevanju del in nalog v KS.

PLANIRANJE IN FINANCIRANJE

Medsebojni odnosi, pravica in vzajemne obveznosti med KS in OZD v večini še niso v celoti urejeni s samoupravnimi sporazumi o temeljih planov.

Po letu 1975 se je uveljavila glavarina, ki ji je v Ljubljani potekla veljavnost konec lanskega leta. Drugega primernega nadomestila zanjo nismo uveljavili. V zvezi s tem v KS že nastopajo večji finančni problemi, npr. financiranje družbenopolitičnih organizacij, realizacija programov in podobno.

Planski akti KS niso usklajeni in presegajo materialne možnosti.

Fr. M.

● Pionir v krajevni skupnosti

Dne 19. aprila je bila pionirska občinska problemska konferenca na temo Pionir v krajevni skupnosti.

Pionirji — delegati so poročali o uspehih svojih konferenc in posredovali sklepe in stališča. V razpravo so se vključili tudi predstavniki društev prijateljev mladine iz KS, predstavniki OK ZSMS ter predstavniki OK SZDL naše občine.

Ugotovitve iz razprave:

Vključevanje pionirjev v življenje in delo v KS je vse premalo razvejano, čeprav različno po KS. Najbolje je sodelovanje z ZZB NOV, ZRVS in s taborniki, ponekod še z dramtskimi skupinami, strelskimi sekcijami in z RK. Slabo je sodelovanje z ZSMS.

Premalo so zaživeli hišni, ulični in krajevni pionirski sveti kot organizirana oblika dela krajanov in pionirjev. Pionirji predvsem pogrešajo tesnejšega povezovanja in skupnega vključvanja v delo in življenje v KS, ki bi potekalo tudi med letnimi in zimskimi počitnicami.

Na konferenci so pionirji sklenili, da bodo vsi pionirski odredi na šolah poiskali stike z vsemi dejavniki v KS ter skupaj z njimi ugotovili možnost za sodelovanje. Predvsem pa so poudarili, da se bodo samoupravno organizirali, saj je vzgoja mladega človeka v tej smeri nadvse pomembna. Povezava pionirske organizacije z mladinsko pa mora biti tesnejša in konkretnejša.

Če bodo pionirji v KS sodelovali kot najmlajša fronta samoupravljavcev, se bodo tudi kot odrasli ljudje čutili odgovorne za vse, kar se v njihovem kraju dogaja.

Republiške pionirske konference v Prestranku pri Postojni sta se iz naše občine udeležila dva delegata — pionirja in mentor.

MARIJA BENČINA

● DOM ZA STAREJŠE OBČANE V NAŠI OBČINI

Povezan z okoljem

Eno izmed načel sodobne socialno gerontologije pravi, da je družba dolžna omogočiti bivanje v domu za starejše ljudi tistim starejšim ljudem, ki ne morejo ali nočejo živeti v svojih stanovanjih.

Dom za starejše ljudi je oblika stanovanja, kjer je poleg stanovanjskih potreb zagotovljeno zadovoljevanje še drugih potreb — prehrana, zdravstvena oskrba, rehabilitacija, družabno življenje, rekreacija itd.

Čeprav potrebuje to obliko pomoči le malo ljudi, je kljub temu nujna in nepogrešljiva. Navadno se zanjo odločajo starejši ljudje, ki iz različnih vzrokov želijo ali morajo iz svoje dotedanje življenjske skupnosti. Statistiki so izračunali, da potrebuje takšno obliko pomoči 5 % ljudi, starejših nad 65 let.

Domsko varstvo je le ena oblika družbenega varstva starejših in nikakor ni edina in tudi ne najustreznejša. Zaenkrat še zelo pomanjkljiva razvitost mreže zunanjih gerontoloških dejavnosti — hišna nega, sosedska pomoč, dnevni centri — onemogoča mnogim starejšim ljudem, da bi živeli v svojem okolju in se zato odločajo za manj ustrezno obliko — dom.

No, ne glede na poprejšnja razglabljanja o ustreznosti takšne oblike varstva starejših ljudi, smo se v Ljubljani že pred dobrim desetletjem odločili, da za potrebe tistih 5 % starejših ljudi nad 65 let zgradimo takšne domove, ki bodo nudili starejšim občanom topel in varen drugi dom, kjer bodo imeli občutek varnosti in bodo živeli v okolju, kjer se spoštuje člo ek kot največja vrednota.

Z domom starejših občanov, ki ga gradimo v naši občini v Štepanjskem naselju (ožja lokacija doma je med starim naseljem Štepanja vas in ulico Ob sotočju), nekako zaključujemo program gradnje domov v Ljubljani. Dom smo pričeli graditi leta 1980, zgrajen pa bo jeseni letos. Gradnjo doma sofinancirajo skupnost II. samoprispevka, skupnost invalidsko pokojninskega zavarovanja in stanovanjska skupnost. Ustanovitelj doma je občinska skupnost socialnega skrbstva.

Dom je dvonadstropna stavba s štirimi trakti. Obdan je z velikimi parkovnimi površinami. Celotna površina doma in okolice znaša 8.101,50 m².

V domu so 204 postelje v 157 sobah. Od tega je 116 enopostelnih, 38 dvopostelnih in 3 štiripostelne sobe. Vse sobe imajo svoje sanitarije, predsobe in balkone.

V pritličju so kuhinja z zmogljivostjo 450 obrokov dnevno, restavracija s 140 sedeži, knjižnica, prostor za večnamenska srečanja, fizioterapija, delovna terapija, prostori za dnevno bivanje — namenjeni so tudi drugim starejšim občanom, ki želijo dan preživeti v domu, zvečer pa se vračajo domov, — ambulanta, prostor za frizerske usluge — namenjen tudi zunanjim občanom — ter še drugi prostori za potrebe doma. V prvem in drugem nadstropju pa so poleg stanovanjskih enot še večnamenski prostori in drugo, kar sodi v tak dom.

Dom kot edina tovrstna institucija v naši občini bo (po svojih začetnih težavah, ki pestijo vsako novogradnjo, namenjen ne samo stanovalcem doma, ampak tudi drugim. Povezoval se bo predvsem z bližnjimi krajevnimi skupnostmi, društvi upokojencev, s šolo, vrtcem in drugimi organizacijami in društvi, ki želijo kakorkoli sodelovati.

Dom bo nudil prehrano — tudi dietno — za zunanje občane bodisi v domu samem ali pa bodo občani odnašali hrano domov. Možne so tudi drugačne oblike uslug, pač glede na potrebe občanov.

Tisti občani, ki so zainteresirani stanovati v domu, lahko že sedaj naslovijo prošnje za sprejem na Center za socialno delo, Ob Ljubljanici 36 a.

M. T.